

SLOVENSKI NAROD

Iznajma vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, včetji inserati petit vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 44. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefonski št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.551.

30 črnih dni

Še vihajo črne zastave po vsej Jugoslaviji in ni še maščevana srčna kri Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, ki jo je preli za našo srečo in za mir vsega človeštva. Niso se še posušile solze naš sirot, ki vse od Triglavca do Vardarja v dna duše občutimo, da smo izgubile očeta, velikega in skrbnega, močnega in predobrega, ljubečega nas nad vse. In vsako uro in vsak dan se zavedamo bolj globoko in bolj britko, kaj nam je vzela nepreračunljiva, vedno tajinstvena in nerezumljiva usoda, da so solze vsako uro in vsak dan bolj vroča in bolj grena.

Vsako uro večja in častitljivejša, vsak dan veličastnejša in bolj mila nam je podoba Njegova, saj raste v naših srcah sama, prav tako se pa veča in veča v žalnih izjavah vsega sveta. Malo jih je med nami, ki bi bili prej slutili to Njegovo veličino in to njegovo od vsega sveta poveličevano moč in plesmenitost. Danes, trideset dni po Svoji žrtvi, je kralj Aleksander v očeh vsega resnično kulturnega sveta božanstvo miru. Čez ves svet leži senca palmove veje v Njegovih rokah, simbola mučenštva in miru. Vsak dan je bolj svetel obraz tega božanstva, našega očeta in vladarja Aleksandra, ki bo svetil skozi vekove na našo pot in na pot vseh, ki hočejo mir in srečo človeštva.

Od udarca katastrofe otrpla in skrčena naša srca so se spet razstila v nepopisni ljubezni in hvaležnosti do Njega, ki nas vodi in blagoslovjuje iz večnosti, in do Njegovega sina, ne dolžno mladega kralja Petra II., ki nam ga je dal v tolazku, da Sam v Njem še živi med nami, nas vodi in ljubi, kakor Njega, svojega prvorjenega sina.

Njegova kri je izbrisala vse zle in plake misli, da smo složni, edini, krepki in močni, kakor nikdar prej, nikdar v vsej zgodovini!

In tudi tega se zaveda ves svet, ko nam pomaga izpolnjevati ali se pa tresce pred Njegovo oporočo:

Crvejte Jugoslavijo!

*

Ljubljana, 9. novembra.

Tisto in v nem bolesti se je Ljubljana danes, ko je potekel mesec dni, odkar so nem zločinaci strali v Marsailleu ugrabili

našega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, spet poklonila njegovim manom. Po vsem mestu še vihajo črne zastave in v nešteth izložbah je že slika ali pa kip Njega, ki je dal svojo srčno kri za naš narod.

Davši so se po vseh katoliških župnih cerkvah vrili žalni obredi, ki se jih je udeležila vsa šolska mladina z vsem učiteljstvom v svojih običajnih cerkvah. Po končanih cerkvenih obredih je mledina korporativno odšla v šole, kjer so imeli razredniki krateke komemorativne govorje, spominjajoči se blagopokojnega kralja Uedinitelja in podarjajoč njegove zasluge za vse jugoslovenski narod in za svetovni mir. Na nekaterih zavodih so bile te komemoracije za

vso šolo skupaj. Tudi je bil dan na vseh šolah pouka prost.

Ob 10. je bila svetinja komemoracija v stolnici, pred katero je stala strurna četa kolesarskega bataljona in polni bojni opremi s čeladami in z zastavo z žalnim trakom.

Vsa stolnica je bila sijajno razsvetljena, gorele so vse luči, a klečalniki za bana in divizijskega generala, kakor tudi klopi za predstavnike oblasti so bili črno pregrinjene. Komemoracija, ki jo je opravil škof dr. Rožman ob številni assistenci v vijoličastih plaščih, so prisotvovali ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem in vseh načelnik oddelkov banke uprave, komendant mesta brigadni general Jovanović v zastopstvu divizijskega generala Cukavca,

ves tukšnji konzularni zbor, župan dr. Puc s podžupanom Jarcem in občinskim svetnikom, senatorja dr. Ravnhar in dr. Gregorin, rektor univerze dr. Ramovš z dekanom, dvorna dama gospa Franja Tavčarjeva, predsednik apelsijskega sodišča Vrančič s podpredsednikom dr. Gradnikom, višji državni tožilec dr. Grasselli, direktor državne finančne direkcije dr. Valjevec, dolje železniški direktor Cugnus, poštni direktor dr. Tavz, policijski upravitelj Keršovan. Polnoštevilno je bilo zbrano tudi magistratno uradništvo z direktorjem Jančičem na čelu, nadalje dr. Fettich v zastopstvu zadružnega predsednika dr. Žirovnika za Odvetniško zbornico, starosta ljubljanske sokolske župe dr. Josip Pipenbacher v kraju, za ZTOI podpredsednik Dragotin Hribar s tajnikom dr. Plessom, Pokojninski zavod s predsednikom dr. Baltičem, velesejem s predsednikom Bonačem, za TPD ravnatelj Skubec in tajnik Pogačnik, zastopata raznih organizacij in korporacij, počasnoštevilno so bili zbrani tudi rezervni oficirji poleg aktivnih, ki so bili zbrani korporativno. Vsa cerkev je bila nabit po polna drugega občinstva, ki je v nemi žalosti sledilo žalnemu obrodu.

Na koru so peli cerkveni psalm 50 »Usmili se z dvermi oracijama. Mogočno o bučale orgle in med njihove žalobne akorde se je mešalo zvonjenje zvonov. Po žalnem obrodu so peli molitev za Nj. Vel. kralja Petra II. s pripadajočimi verzikli in oracijo. Med komemoracijo v cerkvi je počivalo delo v raznih podjetjih in trgovinah, a ponekod so po trgovinah v izložbah pred slike in liki pokojnega kralja zoperi zbrali svečke.

Zadušnica v Beogradu

Beograd, 9. novembra. p. V katoliški cerkvi se je vrnila danes, dopoldne zadušnica za blagopokojnem kraljem Zdenitom I. Št. Službo božjo je opravil nadškof dr. Rodić ob večki assistenci dubovčnine. Službi božji so prisotvovali kot zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. general Ježmenić, celotupna vladna z ministrelskim predsednikom g. Uzunovićem na čelu, vse generaliteti in admiraliteti, diplomatski zbor in veliko število narodnih poslancev in senatorjev ter drugih odličnikov. Prav tako se je mase udeležil katoliška boljška mladina.

Stafeta na kraljev grob

Beograd, 9. novembra. p. Jugoslovenski lahkoletski zvez ob prirediti 1. decembra stafetni tek v Beogradu na Oplenac. Sodelovalo bo nad 200 lahkoletov iz vse države, ki bodo poneh izpred starega dvorca v Beogradu na grob kralja Aleksandra na Oplenac srebrn venec.

Visoko odlikovanje g. Uzunovića

Beograd, 9. novembra. p. S kraljevim ukazom je odlikovan ministrelske predsednik g. Nikola Uzunović z lento Karadjordjeve zvezde, ki je najvišje odlikovanje Jugoslavije.

Pierre Etinne Flandin

se je rodil 12. aprila 1889 v Parizu kot sin generalnega državnega tožilca in posamežega generalnega predsednika v Tunisu Etiennea Flandina. postal je avokat in je bil v letih 1913 in 1914 Millerandov tajnik. Ko je bil star 25 let, so ga leta 1914 poviči izvolili v poslansko zbornico, katere član je od tega časa neprerogativno. Izpostavno je postal generalni svetnik v departementu Jonne in župan v Domèze-Cure. Leta 1917 je postal ravnatelj medzavetniških aeronaftidne službe in se je kot tak leta 1919 udeležil konference za priznavanje mednarodne zrakoplovne konvencije. Od leta 1920 dalje je bil ponovno ministristvo v raznih resorh.

V vidi Milleranda od januarja do septembra 1920 in v vidi Georges Leyguesa od septembra 1920 do januarja 1921 je bil Flandin podpredstnik za zrakoplovstvo. V vidi Françoise Marsala v juniju 1924 pa je bil ministr in zastopnik za zrakoplovstvo. Leta 1928 je bil imenovan za predsednika francoskega Aerokluba, ki pripada skupini republikanskih unij. Tudi v Tardieujevi vladi je bil trgovinski ministr in sicer od 2. novembra 1928 do 21. februarja 1930 in nato od 1. marca 1930 do 4. decembra 1930. Nekaj časa je bil tudi podpredsednik parlamenta. Po padcu Steegove vlade so mu 22. januarja 1931 poleg Lavala poverili sestavo nove vlade, ker se je pričakovalo, da ga mu bo posredilo pridobiti zmerno demokratsko vladino. Lavala pa je sestavil 27. januarja 1931 Lavala, Flandin pa je prevzel finančno ministrstvo. Obdržal je to ministrstvo tudi v drugi vladi Lavala od 14. januarja 1932 kadar tudi v vidi Tardieuja od 22. februarja 1932. V vidi Doumergueja je bil minister za javna dela.

NOVA FRANCOSKA VLADA

Po ostavki Doumergueja je dali Flandin sestavil novo vlado nacionalne unije — Program vlade ostane v glavnem neizpremenjen

Izjava Flandina

Ministrski predsednik Flandin je po sestavi vlade sprejel novinarje in jima izjavil, da bo njegova vlada nadaljevala v glavnem program dosedanja vlade. Politično premirje mora ostati. Posrečilo se mu je zbrati moč, ki hčelo ydano služiti Franciji in demokraciji. Glavno delo vlade bo posvečeno dviganju splošnega blagostanja, ureditvi državnih financ in izvedbi nujnih državnih reform. Ob koncu je izjavil upanje, da bo francoski narod njegovo vlado simpatično sprejel. Nova vlada se bo v torek sestavila v obeh zbornicah in podala svojo deklaracijo.

Zunanja politika

ostane neizpremenjena

V francoskem tisku je nova vlada v splošnem naletela na prijazen sprejem. Le socijalisti in komunisti napovedujejo novi vladi ostro opozicijo. V splošnem pa zamerajo vsi listi radikalom, da so izvzeli padec Doumergueja. Sodelajo pa podprtajo vsi listi, da bo zunanja politika Francije, ki je ostala v rokah Lavala, tudi v bodoče dočela neizpremenjena ter se bo, oprajoč se na svoje preizkušene zaveznike in prijatelje, tudi v bodoče posvetila okrepliti miru in mednarodnega sodelovanja.

Pariz, 9. novembra. r. Ministrski predsednik Doumergue je po ostavki naslovil na francoski narod apel, v katerem poziva vse državljanje, naj ohranijo oni mir, ki je potreben, da se odstranijo v korist naroda in domovine sedanje težkoče. Nacionalne in patriotiske organizacije pripravljajo ob prilikih odhoda Doumergueja, ki se namerava umakniti iz političnega življenja in od

potovati na svoje posestvo, velike manifestacije, da bi mu na ta način izrazil svoje zaupanje in spoštovanje.

Italija in Madžarska

Kaj je Gömbös dosegel v Rimu? — Ali bo Italija še nadalje podpirala Madžare in onemogočila sporazum s Francijo in Malo antanto na ljubo revolucionistom?

Rim, 9. novembra. r. Madžarski ministrski predsednik Gömbös, ki se je mudil v Rimu in imel tam večne razgovore z Mussolinijem, je sinoči odpotoval na Dunaj, kjer se namerava sestati z avstrijskim kanclerjem dr. Schuschniggom. Oficiellno zavrstil je, da bo francoski zastopnik pripravljal samo o izvedbi rimskih protokolov, v splošnem pa prevladuje mnenje, da je bilo govora predvsem o odklopu po sledic marsejskega tentata, ki hudo obremenjuje Madžarsko. Uradni komunikate samo naglaša, da je bil dosežen popolno sporazum v vseh vprašanjih, ki so bili na dnevnem rednu.

Francoski tisk pesimističen

Pariz, 9. novembra. g. Francoski tisk je v zvezi z Gömbösom rimskim posetom precej pesimističen. »Echo de Paris« ugotavlja, da je treba presenetiti prizadevanja za sporazum med Rimom in Parizom, ki se vršijo od poletja naprej. Vsa druga razmisljanja so zaenkrat podrejenega pomenu.

Nameravan puč v Londonu?

Senzacionalna izjava v lordski zbornici — Pripravljal se je puč po vzorec Avstrije

London, 9. novembra. r. Lordska zbornica je po celotni seji dali ob 6. sprejeti zakon za pobiranje veleždalniških pokrovov v angleški vojski in mornarici. V temu debatu je lord Allam podal izjavlo, ki je vzbudila ogromno senzacijo. Zatrjeval je nameč, da se je pred par tedni pripravljal v Angliji skupni puč, kakor je bil poizkušen v Avstriji ter so zarotniki nameravali

Babilonski stolp in viseča pot

**Na južni strani grajskega postopja, nad Mačjo stezo
grade novo pot, ki bo zgrajena med nebom in zemljo**

Ljubljana, 9. novembra.
Nebotičnikov sicer ne znamo več v Ljubljani, vendar ljubljanci vedno odkrijejo kakšno senzacijo, ki je vredna njihovega gorenčega zanimanja. Pri nas senzacije ne leže vselej na cesti, zato so ljudje še posebno srečni, če kaj izvabajo, zlasti še kaj takšnega, o čemer se ne sanja niti občinskim svetnikom.

Samo ob sebi se razume, da se pri nas godi vse javno ter ničesar ne skrivamo, posebno še, kadar gre za napredek na cesti, v ljubljanci ali na Gradu. Ako pa kdo ne ve, pri čem je ali pri čem smo — ko časopis je šel izreklo prve besede —, pač vpraša delavca, kaj prav za prav delajo. Ko so n. pr. lani vrtnarji klestili kostanje v Zvezdi, so jih ljubljanci ne-prestano vpraševali, kaj se prav za prav godi. Ker pa delavci nimajo posebnega referenta, da bi tolmačil ljubljancamjava na dela kar na mestu, so navadno skopili besed in meščanom češče ne kaže drugega, kot da skušajo zbuditi pri delavcih poseben respekt; zato ni čuda, če se predstavi na dan okrog 30 občinskih svetnikov delavcem, a predstavlja se še naslednje dni v neskončni procesiji.

Tako se godi tudi na Gradu nekaj in občinski svetniki romajo zdaj tja. Ni čuda, da se širijo po mestu nemavade govorice — ne le okrog vremenske hišice — in da spet marsikdo ne ve, pri čem je. Zadeva pa vseeno ni tako komplikirana. Grad še vedno stoji, čeprav so nekateri spomladi verjeli, da ga bodo delavci prestavili za 10 cm. Tudi same mu hribi delavci niso kdovkaj škodovali. Meščani kot dobrí opazovalci so pa vendar opazili, da je to in ono nastalo, odnosno se je porušilo. Marsikaj so si se razlagali vsaj za sito, a bujna domišljija jim je odpovedala zdaj.

Na južni strani poslopja nad Mačjo stezo delavci betonirajo izredno močne stebre, ki merijo pri tleh v kvadratčnem premeru 1.20 m, na vrhu pa meter. Visoki so okrog 6 m. Dobri meščani misijo, da grade drugi grad in z ljubezni, ki jo vedno radi kažejo pri vseh pojavih našega napredka, požvedujejo, kaj bo nastalo. Delavci povedo vse, kar pač vede, in če pravijo, da bo iz tega babilonski stolp, se menda niti preveč ne motijo. Vendar ne

smete misliti, da grade zaredi tega v zmešljavi. Pri nas delamo vse po načrtih, ki jih baje ni niti mogoče spremeniti in sploh ni dovoljeno nit, govoriti o spremembah.

Stvar o babilonskem stolpu ni tako brez podlage. Ko bo že dograjen in edinstven in edini ljubljanski viadukt — viseča pot — se bo marsikodu zdelo na spredu po njem, da je v višjih sferah, čeprav bo sam. Kdor je vrtoglav, ne bo smel na viseča pot, vsi drugi pa, ki žive od same ljubezni in vzvišenih občutkov ter užitkov, se bodo sprejalji po viaduktu in zdelo se jim bo, da plavajo med nebom in zemljo. Res je lepo in ganljivo, da storimo toliko tudi za nezno čuteče, ki toliko trpe ponos, ki je izsel v našem listu.

Spočti se je vrnil v občinski pisarni na predlog in povabilo k o. JNS sestanek vseh viških nacijonalnih društev in organizacij. Sestanek so se udeležili po svojih zastopnikih JNS, Sokol, Narodna obramba, gospodarska četa, pevsko društvo Danica, podružnica DJO, SK Reka, Jadranška straža ter zastopnik viške občine. Sestanek je otvoril predsednik k. o. JNS Jože Meseec, ki je najprej toplo pozdravil navzoče zastopnike, potem pa je predtal dopis pripravljajočega odbora in pojasnil namen sestanka. V svojih izvajanjih je povdral potrebo složnega sodelovanja vseh društev in organizacij viške občine, ker je postavitev spomenika zadela vse občine, ne pa posameznih političnih frakcij. Vsi navzoči zastopniki društev in organizacij so se pridružili njegovim izvajanjem, načar se je razvila daljša stvarna debata, kako sodelovati pri tej akciji. Vsi delegati so povdrali potrebo složnega dela in priporočali, da se dosegne pripravljajoči odbor izpolnil z zastopniki nacijonalnih društev in organizacij, ker le tako bo mogoče postaviti viškim vojnim žrtvam dostojen spomenik.

Predsednik Meseec je predtal tozadeven dopis, ki ga bodo podpisala vsa društva in organizacije, potem pa pa poslan pripravljajučemu odboru. Seveda, če bo pripravljajoči odbor sprejet te predloge, bo akcija uspešna, sicer pa odlanjajo vse nacijonalna društva in organizacije vse sumnjenja in odgovornost.

Zavarovanje delavcev v oktobru

Ljubljana, 9. novembra

OZD objavlja statistične podatke o zavarovanju delavcev v oktobru. Povprečno je bilo zavarovanih 82.831 delavcev (v primeri z oktobrom leta 4091 več). Od teh je bilo moških 51.894 (+ 2405), ženskih 30.987 (+ 1626). Bolnikov je bilo 2223 (+ 883). Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala 22.66 Din (+ 0.65). Celokupna dnevna zavarovana meza pa 1.771.84 (+ 41.546-80).

Povprečno število zavarovanih delavcev v oktobru 1934 je znašalo 82.831: od tega 51.894 moških in 30.987 ženskih. Napram oktobru leta 1933 se je članstvo povečalo za +4.091 zavarovancev. Ta letni diferencial upočasnil skoraj nespremenjen že približno pol leta. Dočim je prvotno žensko članstvo v trete naraščalo kot moško, ne moremo tega več trditi v zadnjih mesecih. Iste tendence moramo pričakovati v bližnji dobednosti.

Padanje delavčkih plač je začelo že pojenjavati. Letni diferencial povprečne dnevne zavarovane meze je znašal: v juliju 1934 Din — 0.77, v avgustu 1934 Din — 0.76, v septembru 1934 Din — 0.73, v oktobru 1934 Din — 0.65.

Naglasiti je treba, da znaša letni padec povprečne dnevne zavarovane meze ženskih samo Din — 0.07 v oktobru.

Celokupna dnevna zavarovana meza vseh zavarovancev je znašala v oktobru 1934 Din 1.877.184 — in je z Din + 41 tič. 546 Din 80 p večja od oktobra lanskega leta.

Izredno velik je pa odstotek ženskih bolnikov, namreč 2.96 odstotka. Absolutni prirast znaša 0.58 odstotka, to pomeni, da je imel OZD letos v oktobru za cca. 20 odstotkov več ženskih bolnih članov nego v oktobru lanskega leta.

Iz Škofje Loke

Gabroška žola zoper odprta. Po dolgih dveh mesecih čakanja sta slednjič le prispevali v Gabrki novi dve učni moči s teme, ki se je pridelo na Žoli zoper delo. S ponedeljkom se je pridelo redni Žolski pouk, kar je vzel vse gabroška Žolska občina z odkritim zadovoljstvom na znanje.

Do b. e na Žoli nikoli več ne bilo takega zastanka, kakršen je bil letos! Vodstvo mladih sta prevzela Anton in Marja Kerkoc, ki sta prispevala od Ž. Žol. nad Vrhniko.

Zlasti arce Škofjeloških Kolašic bo prizdrojalo na najlepšega izraza zoper letos, ko bo oddaljen 1. decembra, ko bo obdarovan 93 revnih dečkov in dečkic z najpotrebljnejšim Število obdarovanec bo letos izredno visoko, ker je KJS že na letosnjem občnem zboru — desetletnica obstoja! — sklenilo, da bo ne praznovati svoj jubilej s še podprtanjem socialno akcijo. Na občinstvu deluje ves odbor, ki mu načeluje predsednica, s. Alojzija Šinkova, dočim je njenega dečka roka tajnika učiteljica s. Tatjana Juvančeva.

Ljubitelje lepih knjig opozarjam, da posluje Šokloška knjižnica vsako sredo od 19.30 in do 20.30 in ob nedeljah od 9. do 10.30. Knjižnica razpolaga z več tisoč izbranimi literarnimi deli in je med največjimi na Gorenjskem. Izberi je torej vsestranska in velika!

O ukiniti vojaškega pokopališča se govoriti često v Škofjeloških krogih. Splošno prevladuje želja, naj bi se sedanje vojaško pokopališče ukinilo, posmrtni ostanki vojakov raznih narodnosti pa preneha na mestno pokopališče, kjer bi se osnoval nekak skupni grob s spomenikom žalostne slovenske matere. Čeprav zamislek ni napaden, vendar izgleda, da za realizacijo tega načrta niso ravno najboljši. Je problem boj komplikiran, kjer pa se zdi. Za primer skutnega pokopa bi morale dati pristanski države, katerih vojaki so umrli na Škofjeloških tleh. Teh je pa ved in tako zadeva čaka in tako ... Italijani so svoje vojake že izkopali, toda je kljub temu še okrog 100 grobov, ki jih je treba imeti v evidenci, in to poleg onih gomil, ki so že od vsega početka na mestnem pokopališču. Kaže, da bo ostalo vse pri starem.

Predavateljska turneja poslanca dr. Pivka, Mariborski narodni poslanec dr. Ljudevit Pivko se je odzval povabilu osebne JCL v Pragi, časniške zvezze, legijske organizacije in sokolstva in je včeraj odpotoval na predavateljsko turnejo na Češkoslovačko. Predaval bo v Pragi, Bratislavi, Trenčinu, Žilini, Moravski Ostravi, Olomouci, Žamberku, Jaroměřu, Dvuru Královem, Novem mestu, Pardubicah, Kolínju, Mladi Boleslavu, Kladnem, Taboru in

drugod. Turneja bo trajala 18 dni in bo gotovo mnogo doprinela k prijateljstvu med nami in Češkoslovačko.

Spomenik padlim vojakom na Viču

Vič, dne 9. novembra

Kakor smo že poročali, se je osnoval na Viču pripravljeni odbor za postavitev spomenika padlim vojakom viške občine, v katerem naši zastopani predstavniki viških nacijonalnih društev in organizacij. Na to način ugotovitev je pred dnevi poslat pripravljeni odbor vabilo pripratidruštvo in organizacij, ki naj se izjavijo, ali so voljne sodelovati pri akciji za postavitev spomenika in če odobravajo članek, ki je izsel v našem listu.

Spočti se je vrnil v občinski pisarni na predlog in povabilo k o. JNS sestanek vseh viških nacijonalnih društev in organizacij. Sestanek so se udeležili po svojih zastopnikih JNS, Sokol, Narodna obramba, gospodarska četa, pevsko društvo Danica, podružnica DJO, SK Reka, Jadranška straža ter zastopnik viške občine. Sestanek je otvoril predsednik k. o. JNS Jože Meseec, ki je najprej toplo pozdravil navzoče zastopnike, potem pa je predtal dopis pripravljajočega odbora in pojasnil namen sestanka. V svojih izvajanjih je povdral potrebo složnega sodelovanja vseh društev in organizacij viške občine, ker je postavitev spomenika zadela vse občine, ne pa posameznih političnih frakcij. Vsi navzoči zastopniki društev in organizacij so se pridružili njegovim izvajanjem, načar se je razvila daljša stvarna debata, kako sodelovati pri tej akciji. Vsi delegati so povdrali potrebo složnega dela in priporočali, da se dosegne pripravljajoči odbor izpolnil z zastopniki nacijonalnih društev in organizacij, ker le tako bo mogoče postaviti viškim vojnim žrtvam dostojen spomenik.

Predstavitev spomenika je bila na dnevu 14.11. v kinu Matice.

Kino Matice: Dirigible (Junaki zraka)

Kino Ideal: Plavolasa Venera (Marlene Dietrich)

Kino Dvor: Zig zramote

ZKD: »Lažne ustnice ob 14.11 v kinu Matice.

Kino Šiška: Neki gospod Gran

Zalni koncert Glasbene Matice ob 20. v Unionu

Dežurne lekarne

Danes: Mr. Sušnik, Marijan trg 5, Kuralt,

Gospodarska cesta 10 in Bohinca dedič, Rimška cesta 31.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

igr: svetih, ki da so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

Beločmica

Koledar

Danes: Petek, 9. novembra, katoličani:

Božidar, Teodor.

Današnje prireditev

Kino Matice: Dirigible (Junaki zraka)

Kino Ideal: Plavolasa Venera (Marlene Dietrich)

Kino Dvor: Zig zramote

ZKD: »Lažne ustnice ob 14.11 v kinu Matice.

Kino Šiška: Neki gospod Gran

Zalni koncert Glasbene Matice ob 20. v Unionu

Dežurne lekarne

Danes: Mr. Sušnik, Marijan trg 5, Kuralt,

Gospodarska cesta 10 in Bohinca dedič,

Rimška cesta 31.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva« gostuje v nedeljo v Tržiču in nastopi proti tamozni »Svobodi« v nekaj sprememjeni postavi Storito pa to vse, da pokaže lepo fair igro in prineše 2 točki domov.

In pozdravimo vse, ki so nastopili z vsem znamenjem in potlačili nasprotnika.

Moštvo »Bratstva«

Danes velika premiera
največjega filma snimanega na južnem tečaju

DIRIGIBLE

(JUNAKI ZRAKA)

ELITNI KINO Matica

Telefon 21-24

Predstave danes ob 4., 7.15 in 9.15

Senzacionalna odkritja v južnem letenem morju. Film, ki nam pokazuje sile moderne aviacije.

Predprodaja od 11. do 1/23. ure.

DNEVNE VESTI

SUZOR ustanovil fond viteškega kralja. Včeraj dopoldne je imel SUZOR svečano spominsko sejo, na kateri se je izkoristil manom viteškega kralja Aleksandra Zedinitelja. V znak globokega spoštovanja in hvaležnosti do velikega kralja je bilo sklenjeno ustanoviti fond viteškega kralja Aleksandra Zedinitelja. Ravnateljstvo je tako votiralo v fond 290.000 Din.

All bodo naši letalci leteli čez ocean? Naš znani letalec pilot inž. Sondermayer je nameraval prejšnji mesec, ko se je mud v Severni Ameriki, poleteti čez ocean v Afriko, ki bi jo tudi deloma preletel, potem bi se pa preko Sredozemskega morja in južnoevropskih držav vrnil v Zemun. Ta pot bi bila dolga 50.000 km. Zaradi narodnega žalovanja ob tragični smrti kralja Aleksandra je pa sveto namerilo opustiti. Drugi naši letalci nameravajo prideti letalsko loterijo in zbrati sredstva za polet preko oceanja.

Vsem društvom ZKD. ZKD sporoča vsem včlanjenim društvom, da ima večjo zalogo raznih knjig, katere bo razdelila med nje za njihove knjižnice. Vsa društva, ki bi hoteli dobiti knjige, naj pošljete svoje odposlanca čimprej z zadnjim pooblastilom, da si izberete v pisarni ZKD, Kongresni trg 1, II., primerne knjige.

Pri boleznih žolca in jeter, žolčnih kamenih, zlatici, uravna naravna »Franz Josefova« grenčica prebavo na naravnost popolen način. Izkušnja na kliničnih potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje z »Franz Josefova« vodo posebno dobro, če jo mešamo s toplo vodo, izpijemo zjutraj na teč Želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobri v vseh lekarah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Slovensko stenografsko društvo, Pravljilni odbor za slovensko stenografsko društvo sporoča vsem, ki se zanimajo za stenografijo, da so društvena pravila potrjena in da bo ustanovni občni zbor dne 9. decembra. Podrobnejši spored bo še objavljen. Obenem prosimo vse, ki se zanimajo za stenografijo, da izvijijo laviti svoje naslove odboru v Ljubljani, Trgovska akademija.

Kako se zdravimo v Rogaški Slatini,

nam je prav prijetno opisal naš vedno se smejajoč Davorin Ravljen v najnovejši številki »Naših poti«. Svoi slikoviti opis jeseni v Rogaški Slatini namreč zaključuje s tole resnično zgodbijo: Le eno je čudno: Slovencev je najamjam in večji del jih slatina malo koristi. Kako to, za voljo božjo? Primer: prišel je lani semkaj ugleden oštirski veljak iz ljubljanske okolice. Jetra otdela, prebava zanič... Tri dni je ubogal zdravnika in päl slatino, tretji dan ga je ukalni: ubral jo je k Ogrizku pri Sv. Križu in si privoščil dva litra starine. Tačo je dejal, tu sem izven revirja! Se nekaj tednov se je tako zdravil. Potem je velezadovoljen zapustil Rogaško Slatino. Pozimi so ga pokopali, godba in govor, kakor velik zasluži. Lahka boda zemlja! Tako prijeti so vsi Ravljenovi opisi naših krajev v »Naših potih«, a tudi drugi sotrudniki znajo svojo stvar napraviti zavorno in zanimivo. Naš črni gorski junak Milan Čulačić nas vodi po Koroškem in nas pripelje tudi v Perčah, ki jim Slovenci tudi tam gori še vedno pravijo Poreče, Celovec, Gospo sveto in Velkovec, kjer nesramen spomenik pravi o naši vojski: »Sie nahten wie schwarze Raben...«, za njim nas pa urednik te lepe revije Regality pelje mimo našega jadranskega arhipelaga na božanski Rab, kjer je tako luštno, da se kar zgraže zaradi preobnih zapeljivosti. Prav resna je pa razprava ravnatelja Zvezze za tujiski promet Vladimira Pintaria o statistiki kot podlagi za racionalno tujiskomernoto gospodarstvo, drugi nam pa opisujejo stremljenja za tujiskim prometom v Mariboru in Kranjščevi kočo na Obolnem, a Adolf Jenko dokazuje, da je ples važen kulturni činitelj. Tudi o pidžamah marsikaj izvemo iz najkompetentnejših ust in o filmu ter vseh drugih stvareh, ki zanimajo našo družbo, razen tega so pa »Naša pot« vedno bogatejš in lepše ilustrirana, da smo z njimi dobili res vsestransko izvrstno revijo, kar kršne doslej še nismo imeli.

Avtomatična telefonska centrala v Sarajevo. Prometno ministarstvo je odredilo vse potrebno za namestitev avtomatične telefonske centrale na sarajevoški pošti. Prvotno so hoteli instalirati centralo že letos, pa aparatura še ni prispevala in tako dobi Sarajevo avtomatično telefonsko centralo še v prvi polovici prihodnjega leta.

Vsakemu siromašnemu otroku je bora. V varazdinski bolnici služi za bolničarko že 7 let Katarina Kovač, ki je bora vsakemu siromašnemu v bolnici rojenemu otroku. Ze 75 otrokom je bila bora.

Prački državni izpit gozdarskih uradniških kandidatov. V oddelku za gozdarstvo v ministrstvu za gozdove in rudnike bodo te dni praktični državni izpit

kestralnega društva in drž. konservatorija. Opozarjam, da so cene zelo niske, stoječa po 3 in 5 Din, sedeži pa od 6–25 Din. Zato drevi vsi na žalni koncert v veliki Unionski dvorani.

—lj Ribji trd je bil danes založen na boli z malimi morskimi ribami, ki jih zadnje čase ni bilo že dolgo toliko na trgu. Gospodinje so se precej navadile na tunja in ga zdaj nekaj pogrešajo. Vendar tudi sardelice in eardonii dobro nadomestijo druge ribe, zlasti še, ker so poeni. Zato so se kupeli danes najbolj zanimali za nje. Prodajali so jih po 10 do 12 Din kg. Draži vrs morskih rib je bilo tako malo, da so jih razprodali že prvo uro. Ce bi jih bilo več, bi jih menda ne mogli prodati, ker ljudje ne posegajo po njih posebno, ko je dovolj cenjenih rib. Dražje vrste so prodajali po obitajnih cenah. Precej lepe so bile skuse, ki so jih prodajali po 28. Din kg. Precej je bilo rečnih rib. Prodajali so zlasti lepe ščuke, ki so po 20 Din kg, torej precej cenejše kot pred tednom. Platnice in pečenke prodajajo vedno po stalnih cenah. Pri njih se da tudi nekaj baranati, po sebi, če jih je nekoliko več na prodaji. Nekaj kilogramov je bilo tudi kečige, ki ne prihaja redno na trgu. Kečiga je donovala ribe, kot šči in je baje zelo okusna.

—lj Po preuređitvi Knafjeve in Šubičeve ulice ni več vozne ceste med njima. Prej so vozili tudi po Levstikovi ulici naprej do Knafjeve ulice in včasih je bilo zasliš z vozom celo do glavnega tivolskega drevoreda, zlasti kolesarji so radi grešili. Zdaj je cestička v Knafjevi ulici zaključena na koncu z robnikom, s čimer je odpravljen tudi precej oster ovinek ob leženjih, ker morajo vozniki voziti naprej le po Šubičevi ulici.

—lj Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča vse gg. učne gospodarje, da v petek dne 9. tm. ne bo pouka na trgovski nadaljevalni šoli v spomin 30 dnevne smrte blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra Zedinitelja. Uprava.

—lj Udrženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov – sekcija Ljubljana vabi člane in tehnično-strokovno občinstvo k predavanju filmov in gradnji električnega daljnovidja čez St. Gotthard, v nedeljo 11. nov. ob pol 9. uri dopoldne v »Matici«. Vstopnine.

—lj »Rokovnjač, Jurčič, Govekarjevo ljudsko igro s petjem ponavljajo v šentjanobščinskem gledališču v soboto 10. tm. in v nedeljo 11. tm. ob 20.15. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra. Pevske točke je uglasil Viktor Parma izvajajo pa jih dame: Ervina Wrischer-Petrovičeva, Černičeva ter gg. Hanžič in Moser, moški in otroški zbor. Režijo vodi Miran Petrovič. Ker so bile vse doseganje predstave razprodane, prosimo cenjeno občinstvo, da si kupi vstopnice že v predprodaji, ki bo od jutra dalje ob 10. do 12. in od 15. do 17. ter eno uro pred začetkom predstave.

—lj Ciganji zastupili prašice. V Apatinu je imel zdravstveni odsek v sredo sejo, na kateri se je govorilo o senzacionalnem odkritju ciganskih lovosčin v selskih okolicah. Ciganji so pazili, kje je poigrali kak prašič, ki so ga ponocni odkopali. Meso in slanino so pojedli, mast pa je predajali trgovcem v Somboru in okoliškem kmetom. Da bi poginilo čim več prašic, so jim cigani ponosni dajali mrhovino in jih tako zastupili. Svinjsko mast so predajali po 6 do 7 Din in kmalu je načelno preplavili vse okolico. Oblasti so več egnov arretirale.

—lj Dva zločina. V sredo poonoči sta bila storiona v okolici Bosanske in Hrvatske Konjajnice dva težka zločina, prvi v vasi Čitluku, drugi pa v vasi Mininski. V Čitluku je kmečki fant Sviže Vuklič zabodel svojega bratranca Ljubana Vukliča. Zadel ga je v pljuča, tako da mu zdravniki ne bodo mogli rešiti življenja. Srila sta se zaradi zemljišča. V vasi Mininski je pa kokoši tat ustrelil kmeta Adana Peulča.

—lj Zaradi sramote je odšla v smrt. V Kustos pri Zagrebu je skočila v tork pod viak 23letna Anka Antolič. Viak jo je razmesaril tako, da je bila na mestu mrtva. Preiskava je dognala, da je šla v smrt zato, ker jo je zapustil ljubček. Njuno ljubljivo razmerje ni ostalo brez posledic in v strahu pred sramoto si je dekle končalo življenje.

—lj Interna manifestacija za mir Banovinske ženske zveze v magistratni dvorani, določena za jutri, soboto, ob 15. zaradi narodnega žalovanja odpade ter se vrši pozneje. Pač pa je ob istem času (ob 15.) občajna društvena seja vseh včlanjenih edinic, ki naj se je delegati zanesljivo udeleži v Šolski kuhinji kraljice Marije. Prečna ul. 2.

—lj Za spomenik blagopokojnega viteškega kralja Alekšandra I. Zedinitelja je

daroval predsednik mestnega poglavarstva gospod, ki ne želi biti imenovan, 300 Din, katera vsota se je načolila v osnovani fond za ta spomenik. — Upravi našega hišata je pa posiljal za spomenik kralju mučeniku hišnik Orčanovega doma g. Ivan Roštohar 20 Din.

—lj K urediti sokolskega televadista v Tivoli spadajo tudi nekatera vrtnarska dela. Zdaj nasajo vdolž ograje dreves; tako bo zastrt pogled na televadiste skozi okna ograje in avtoritorij bo v senci. Televadist bo pa tudi precej pridobil v estetskem pogledu, ko se bodo drevesa razrasla.

—lj Zimsko perilo, damsko in moško, moderne pletenine in bluze, kupite najugodnejše pri tvrdki Milaš Karničnik. Stari trg 8.

—lj Pisarna odbora za postavitev spomenika viteškemu kralju Alekšandru I. Zedinitelju je v palači Trboveljske premogovne družbe na Aleksandrovi cesti, v sobi.

—lj Maureen O'Sullivan in Franchot Tone, oba slavna filmska zvezdnika, se nam predstavita danes v filmu »Lažne ustreze«, katerega ima na programu ZKD za svojo današnjo predstavo. Film je nekaj izrednega in zanimivega. Posebno za Maureen O'Sullivan, ki je znana iz filma »Tarzan«, se bo zanimalo naše občinstvo. Predstave danes ob 14.15 ter naslednje dneve ob istem času. Vstopina 3.50. 4.50. 5.50 in 6.50.

—lj Šentjakobska knjižnica v Ljubljani, Kongresni trg 7, zposoda od 11. novembra do 10. marca tudi ob nedeljah in praznikih od pol 10. do pol 12. dopoldne najlepše knjige v desetih jezikih.

—lj Izgubljena broška. Včeraj je nekaj dame izgubila na poti z Vodnikovega trga mimo stolnice po Stritarjevi ulici, trgom. Prešernovi ulici in Aleksandrovi cesti do pasaze broške, ki ji je nenadomestil drag spomin, zato pa dobi nenavadno lepo nagrado, kdor najdeno broško odda v uredništvu našega lista ali »Jutrac«.

Med živimi mrliči

Pogled v umobolnico na Studencu, kjer so zaprti najbednejši med bednimi

Ljubljana, 9. novembra

Umobolnica... Studenec... Besedi, ki povesta toliko, da se ti krči srce, zastane dih in korak že ob sami misli na najbednejše, med bednimi. Svet zase je tam! Drugačen od našega. Pa vendar isti svet, isti ljudje, samo njih um bega po širih, zagometnih poljanah, išče — pa ne najde jasnosti. Smeh, jok, bes in gnev se mešajo z ravnodušnim izrazom mirnega bolnika. Mnogo sem silšal o njih, mnogo jih videl in vedno sem pomislio:

—lj Človek, glej, kaj lahko postane iz tebe!

I slehernega izmed nas! Norec! — Psiščka! Ali kakor se neguje in tolazi, streže in obiskuje vsakdanjega bolnika, tem večjo ljubezen potrebujejo ti, ki so v svetu, obdanem od dvojnih zidov, iz kamnja in zidov.

Poglej, žena, ki ti misli hite dan za dnem samo tja, kjer upas najti veselje, zavabi, kje premislijuš pred polno omaro oblačil, kaj boš oblike in ne najdeš, ker imaš preveč, poglej tja preko zidu... Tam so tudi žene, delikata, ki pa so poznajo tvoje sveta, se ne ukvarjajo s tistim, kar imenuješ ti modo, novost, pudar in šminko; ure in ure predstavi pred zrcalom, se lepotični in se sama občuduješ — poglej le enkrat v zrcalo — življenja, videj baš soziale, pa tudi sene.

In ti, mož, ki greš v lahkoto preko vsega, ki misliš, da si gospod sveta, pozbavljajoš pa, so načelno velike nadnaravne sile, ki nas ob času do časa iz vsemiščja, nam dolnjega v nepoznanega, opomiljajo na svoj obstanek...

Take misli prešinjajo človeka, ko se bliža sivemu zidovju, ki oklepa nešteto življenje, kjer so sedaj samo se sence, žalosteni refleksi nekdanjih ljudi...

Upriavljai umobolnice g. dr. F. Gerlovič mi je bil z vso ljubezništvom na razpolago, obzaloval je samo, da me zaradi kolavljacije ne more osobno voditi in ne pa samezne bolnike opozoriti. Tudi sobota ni ravno najprikladnejši dan, bolnike je treba videti tudi pri delu, ker se jih z raznimi zaposlitvami odvaja ob zavesti, da so bolni. Gospod upravnik me je opozoril tudi na davno znano dejstvo, da je zavod premašen, pretesen, povdariš, da so časi, ko je iz Studenca »zasegalo kričanje in besenje — mini. Največ se sedaj zdravi s terapijo, s kopelmi, ki bolnini delo pribrijejo. Kopljajo jih po tri ure v vodi 35–40°. Povabil me je, da si ob priliku ogledam tudi bolnike v prisilnih delavnicah, kjer so pa najbednejši. Mnenja je, da je prav, da se spominjamo največjih revežev in zagonitvolum, da se še oglašam pri njem, mi je dal za spremstvo in vodstvo sestro Krizostomu z ženskega oddelka.

—lj Iz uprave umobolnice g. dr. F. Gerlovič mi je bil z vso ljubezništvom na razpolago, obzaloval je samo, da me zaradi kolavljacije ne more osobno voditi in ne pa samezne bolnike opozoriti. Tudi sobota ni ravno najprikladnejši dan, bolnike je treba videti tudi pri delu, ker se jih z raznimi zaposlitvami odvaja ob zavesti, da so bolni. Gospod upravnik me je opozoril tudi na davno znano dejstvo, da je zavod premašen, pretesen, povdariš, da so časi, ko je iz Studenca »zasegalo kričanje in besenje — mini. Največ se sedaj zdravi s terapijo, s kopelmi, ki bolnini delo pribrijejo. Kopljajo jih po tri ure v vodi 35–40°. Povabil me je, da si ob priliku ogledam tudi bolnike v prisilnih delavnicah, kjer so pa najbednejši. Mnenja je, da je prav, da se spominjamo največjih revežev in zagonitvolum, da se še oglašam pri njem, mi je dal za spremstvo in vodstvo sestro Krizostomu z ženskega oddelka.

Trinajstletna, črna punčka, lepin, božastna, »Matejka cukra« vpraša Ivanka. Kaj dela? Tolice se, mrežo razparja, grize, sestre imajo križ z njo. Kje si? »Na Studencu« se odreže. Poleg nje postavimo dekle, priverzno na postelj in zvezzano. Mirno gleda, »angel je bil včeraj pri oknu, vidi me ...« in obupen jok Ivanka zapoji: »Mačija kobilka« ... Ko sam odsel, me poležejo »Pojetje nazaj... veste, moj stari oče so na vojski padli, na Kosovem... Pa cukra prinesete!« Iz druge celice se iz linice vidi bolnico, ki se reži in pač, ko se prlibitam zarjave »Ti si mene zadel, ti bik...«, malo popreje je besnela in zblažila ... Zopet smo v skupnih prostorjih, ene

Skrivnost belega čevlia

V torek pozno popoldne se je zbralo nekaj odličnih osebnosti pri županu na posvetovanje. Okrog dolge mize so sedeli v zakajeni sobi župan sam, policijski komisar, distriktni prokurator Sampson in njegovi sotrušniki, predsednik manhattanskega distrikta in šest tajnikov. Inспектор Queen posvetovanju ni prisostvoval.

Gospodje so bili nekam potri in nerezvozni. Debatirali so o umoru iz vseh mogočih vidikov, dočim se je zbirala znanj neugnana množica radovednih reporterjev, ki so na vsak način hoteli govoriti z gospodi. Župan je držal v roki šop poročil s podpisom inšpekторja Queena, v katerih so bili podrobno zabeleženi vsi dogodki, zasiščevanja in uspehi preiskave, kar se jih je bilo naboralo do torka popoldne. Kritično se je razpravljalo o vseh v umor zapletenih, odnosno soudežje osumljenih. Predsednik manhattanskega distrikta je izrazil svoje prepričanje, da so irske roke Velikega Mike Cudahya gotovo zapletene v umor naštrž kot orodje zagonevnega sovražnika Abigail Doornove. Trdovraten molk doktorja Janneya in iskanje Swansona sta bila tudi predmet brezplodne debate.

Zdelo se je, da bo ostalo posvetovanje brez vsakega uspeha. Nič novega ni prišlo na dan. Nobenih sledov ni bilo za morilem. Komisar je imel kraj sebe na mizi telefon, da je bil ves čas zvezan s policijsko centralo. Telefon je neprestano pel in oznanjal neuspeh za neuspehom v preiskavi.

Baš v tem kritičnem trenutku je vstopil v sobo župan osebni tajnik z veliko zapečeteno kuvertjo, naslovljeno na policijskega komisarja.

Razpečati jo je in že so begale njezine oči željno po prvi strani na stroj popisanega svežnja listin.

— Posebno poročilo inšpekторja Queena, — je zamrmljal. — Piše, da posla podrobno poročilo pozneje. Poglejmo, kaj nam pošilja.

In tihu je začel čitati. Potem je pa naenkrat pomolil akte stenografu.

— Evo vam, Jack, prečitajte to na glas:

Histro in z jasnimi glasom je začel stenograf čitati:

RAPORT O MIHAELU CUDAHYU

V ČETRTKE OB 10.15 JE BIL CUDAHY PO ZDRAVNIKOVI IZJAVI ŽE V TAKEM FIZIČNEM STANJU, DA GA NI BILO MOGOČE ZASLIŠATI V ZVEZI Z UMOROM ABIGAIL DOORNOVE. ZASLIŠAN JE BIL V SOBI ST. 325 V HOLANDSKIM ZAKLADNIKOM, KAMOR SO GA PRENESLI VČERAJ ZVEČER PO OPERACIJI SLEPIČA, JE ZELO SLAB, TRPI HUDE BOLEČINE.

CUDAHY TRDI, DA O UMORU NICEŠAR NE VE, KO SO GA TRDO PRIJELI, JE POTRDIL IZPOVEDBE DOKTORJA BYERSA IN STREZNICE GRACE OBERMANNOVE, DA JE ŠE V PONEDELJEK DOPOLDNE MAMSKRAN NEZNANEC V ZDRAVNIŠKI OBLEKI SKOZI NARKOTIZACIJSKO DVORANO V PREDSOBO, DOČIM JE LEŽAL CUHAYH V NARKOTIZACIJSKIH DVORANAH, KJER SO GA USPAVALI IN PRIPRAVLJALI K OPERACIJI. POTRJUJE, DA JE VIDEL NEZNANCA V BELEM PLAŠČU, V ČEPICI Z OPERACIJSKO MASKO ITD., KAKO JE HITRO SEL SKOZI DVORANO, KAMOR JE PRISEL Z JUZNEGA HODNIKA, NI GA PA VIDEL ODITI, KER JE BIL MED TEM ŽE USPAVAN Z ETROM.

PRAVI, DA BI TEGA ČLOVEKA NE MOGEL SPOZNATI. MEGLENKO SE SPOMINJA, DA JE MORDA ŠEPAL, NI PA O TEM PREPRIČAN.

TODA NA TO SE NI TREBA OZIR-

TL Z IZPOVEDBAMI DOKTORJA BYERSA IN STREZNICE OBERMANNOVE JE TO DOVOLJ JASNO DOKAZANO.

TEMELJITO IN SKRBNO JE BIL ZASLIŠAN GLEDE HENDRIKA DOORNU DOORNU JE BILA, KAKOR ZNANO, OBLJUBLJENA POLICIJSKA STRAŽA IN ZDAJ JE ZASTRAŽEN. NEKATERE NJEGOVE SUMLJIVE KRETNEJO SO NAS PRIVEDLE DO HIŠNE PREISKAVE V HIŠI DOORNOV, KJER PA NISMU NALIČI SUMLJIVEGA, RAZEN NA CUDAHYA NANASAOJCIH SE BELEŽK. CUDAHY V CELOTI POTRJUJE DOORNOVO IZPOVED. VPRAŠAN GLEDE SVOJE »FINANCNE TRANSAKCIJE« Z DOORNOM, JE CUDAHY PRIZNAL, DA JE POSODIL DOORNU MNOGO DENARJA PROTIV 6% OBRESTIM IN NEKAKŠNI ODŠKODNINI, KI SE JE DOORN ZAVEZAL PLAČATI JO, ČIM DOBI SVOJ DELEŽ PO ABIGAIL DOORNOV. CUDAHY PRAVI, DA SE MU V TEM POGLEDU NI TREBA NIČESAR BATI, NITI TAJITI, KER JE RAVNAL POSTENO IN NI NIČESAR ZAKRIVIL. — VPRAŠANJE INŠPEKTORA QUEENA: MIKE, ALI NISTE NIKOLI PADLI V SKUŠNJAVO, DA BI POSPEŠILI SMRT DOORNOVE SESTRE IN PRIŠLI TAKO PREJE DO NJENEGA DENARJA? — CUDAHYJEV ODGOVOR: INŠPEKTORE, TO NI LEPO OD VAS! SAJ ME VENDAR POZNATE, DA BI KAJ TAKEGA NE MOGEL STORITI. — POD PRITISKOM JE TUDI PRIZNAL, DA JE PRITISKAL NA DOORNA, NAJ PLAČA SVOJ DOLG, DA BI PA NE BIL PRAV NIČ PRESENESEN, CE BI DOORN VEDEL O UMORU SVOJE SESTRE VEČ, NEGOT JE PRIZNAL. — QUEENOVO VPRAŠANJE: KAJ PA MALI WILLIE, HLASTAC IN JOE GECKO? NA DAN Z RESNICO, MIKE! — CUDAHYJEV ODGOVOR: SAJ JIH IMATE POD KLUJČEM, MAR NE? TI NISO IMELI Z UMOROM NIČ SKUPNEGA, INŠPEKTORE! BILI SO TU, DA BI ME STRAŽILI, KO SE NE MOREM ČUVATI SAM. PRI TEH NE BOSTE NIČESAR OPRAVILI. — INŠPEKTORJEVO VPRAŠANJE: NO, ZDAJ BOSTE PA MENDA SKRBLJUZI DO DOORNOVO ZDRAVJE, MIKE? — CUDAHYJEV ODGOVOR: SAJ JE NA VARNEM KAKOR NOVOROJENCEK. PA VENDAR NE MISLITE, DA HOČEM IZGUBITI SVOJIH STO DESET TISOC DOLARJEV? TAKO NEUMEN NISEM.

ZAKLJUČEK: Cudahy ima popoln alibi. Bil je v narkosi, ko je bila Doornova umorjena. Ni nobenih prepričevalnih dokazov proti Joe Gecku, Hlastiču in Malemu Williju, razen da so bili v bolniču, ko je bil zločin storjen. V tej smeri se ne da ni storiti.

Stenograf je previdno položil raport na mizo, vzel drugo poročilo in se odkašljal.

— To je skupaj velik nič, — je zamrmljal komisar. — Ta vražji Cudahy je prava jegulja gospod župan. Gotovala pa nekaj ve. Queen bo že spravil iz njega, kar ve.

— Dalje, dalje, — mu je posegel v besedo župan. — Tako ne pridešemo nikamor. O kom govorivi drugo poročilo?

Stenograf je začel čitati:

RAPORT O DOKTORJU LUCIU DUNNINGU

Doktor Dunning je bil zaslišan v svoji sobi v Holandski zakladni bolници ob 11.15 dopoldne. Omenjeno mu je bilo, da se je v ponedeljek zvečer sestal skrivaj s Saro Fullerjevo. To ga je spravilo v zadrgo, ni pa hotel pojazniti, čemu je prišla Sara Fullerjeva k njemu in o tem sta govorila. Pravil, da je bil ta poset čisto zasebnega značaja in da nim je zločinom ker ni skupnega.

Dobrodelnost.

— Dušica, tale obleka razen gumbov sploh ni več za rabo.

— Poreži torej gumbe, obleko pa daj beraču.

Kakovost.

Beli in črni sladki mošt iz lastnih vino-

gradov, posebno za dame izvrstno belo visko

poznamena črnina »Kuća«

originalni starci »Polpol«

prvovrstni »prosek« starci, čez ulico

Bogato založena kuhinja nudi vsak dnevni čas tudi raznovrstne morske ribe, pripravljene na poljuben način in po zmerni ceni. — Kdor še ni, naj poizkus.

Priporoča se

MAGDA LOZIC.

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAPLJEVA

5

IZVRŠUJE VSE
TIKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

TL Z IZPOVEDBAMI DOKTORJA BYERSA IN STREZNICE OBERMANNOVE JE TO DOVOLJ JASNO DOKAZANO.

TEMELJITO IN SKRBNO JE BIL ZASLIŠAN GLEDE HENDRIKA DOORNU JE BILA, KAKOR ZNANO, OBLJUBLJENA POLICIJSKA STRAŽA IN ZDAJ JE ZASTRAŽEN. NEKATERE NJEGOVE SUMLJIVE KRETNEJO SO NAS PRIVEDLE DO HIŠNE PREISKAVE V HIŠI DOORNOV, KJER PA NISMU NALIČI SUMLJIVEGA, RAZEN NA CUDAHYA NANASAOJCIH SE BELEŽK. CUDAHY V CELOTI POTRJUJE DOORNOVO IZPOVED. VPRAŠAN GLEDE SVOJE »FINANCNE TRANSAKCIJE« Z DOORNOM, JE CUDAHY PRAVI, DA SE MU V TEM POGLEDU NI TREBA NIČESAR BATI, NITI TAJITI, KER JE RAVNAL POSTENO IN NI NIČESAR ZAKRIVIL. — VPRAŠANJE INŠPEKTORA QUEENA: MIKE, ALI NISTE NIKOLI PADLI V SKUŠNJAVO, DA BI POSPEŠILI SMRT DOORNOVE SESTRE IN PRIŠLI TAKO PREJE DO NJENEGA DENARJA? — CUDAHYJEV ODGOVOR: INŠPEKTORE, TO NI LEPO OD VAS! SAJ ME VENDAR POZNATE, DA BI KAJ TAKEGA NE MOGEL STORITI. — POD PRITISKOM JE TUDI PRIZNAL, DA JE PRITISKAL NA DOORNA, NAJ PLAČA SVOJ DOLG, DA BI PA NE BIL PRAV NIČ PRESENESEN, CE BI DOORN VEDEL O UMORU SVOJE SESTRE VEČ, NEGOT JE PRIZNAL. — QUEENOVO VPRAŠANJE: NO, ZDAJ BOSTE PA MENDA SKRBLJUZI DO DOORNOVO ZDRAVJE, MIKE? — CUDAHYJEV ODGOVOR: SAJ JE NA VARNEM KAKOR NOVOROJENCEK. PA VENDAR NE MISLITE, DA HOČEM IZGUBITI SVOJIH STO DESET TISOC DOLARJEV? TAKO NEUMEN NISEM.

Anglija je zdaj sredi priprav za svatbo princa Jurija. Ceprav bo svatba še čez nekaj tednov, je že zdaj vse na nogah. Oživel je celo mračni westminsterski hram in kaže se v radostnejši luči. Radovedne, ki jim ne bo sreča mila, da bi videli poročne obrede, prihajajo že zdaj v velikih množicah glede na oltar, pred katerim se bosta poročila angleški princ Jurij in grška princesa Marina. Seveda radovedne že zdaj ugibajo, kakšna bo kraljevska svatba, ki ji bo prisostvovalo

100.000 gostov bo na svatbi angleškega princa Jurija

Anglija je zdaj sredi priprav za svatbo princa Jurija. Ceprav bo svatba še čez nekaj tednov, je že zdaj vse na nogah. Oživel je celo mračni westminsterski hram in kaže se v radostnejši luči. Radovedne, ki jim ne bo sreča mila, da bi videli poročne obrede, prihajajo že zdaj v velikih množicah glede na oltar, pred katerim se bosta poročila angleški princ Jurij in grška princesa Marina. Seveda radovedne že zdaj ugibajo, kakšna bo kraljevska svatba, ki ji bo prisostvovalo

ne gostije se udeleže samo najbližji sodniki in prijatelji kraljevskega doma. Diplomati, ministri in plemiči Anglike, Škotske in Irske bodo prisostvovali naknadnemu sprejemu gostov. Ceprav je bilo število gostov pri poročnih obredih in sprejemu na dvoru omejeno,

prileguje nad 100.000 posetnikov iz raznih krajev Anglike in inozemstva, ki prihite k poroči princa Jurija, da bi videli vsaj na ulici slavnosten sprejvod svatov.

Vse sobe tudi v največjih londonskih hotelih so že oddane in še vedno prihajajo nova naročila. Mnogo skrbni bodo imeli z nastanitvijo gostov. Policija računa, da bo zbranih okrog Westminstra na dan poroke

najmanj 2.000.000 ljudi

in že zdaj je ukrenila vse potrebno, da se bo promet gladko razvijal. Pripravljenih je 6000 policistov, enako število detektivov in več polkov kraljevske garde, da bodo vzdrževali red. Vsakemu članu tujega kraljevskega doma bo dodeljen šest izjavljenih detektivov, ki se udeleže v navadni promenadni obleki poročnega svatovskega sprevoja in bodo odgovorni za osebno varnost visokih svatov. Tragedija v Marseillesu bo gotovo mnogo pripomogla, da bo varnostna služba dobro organizirana. Sicer je pa angleška policija itak znana kot ena najspomembnejših na svetu.

Da se bliža svatba angleškega princa, se pozna tudi v modnih salonih, kjer delajo toalete princesi Marini in družicami. Tudi v teh salonih imajo skrbni in dela čez glavo. Zelo so zapošleni tudi draguljarji

z izdelovanjem poročnih daril in nakita.

Kraljica sama vodi vse priprave. Predložiti so ji moralni vse osnutke poročnih oblek, kraljica sama je izbrala v sporazumu z nevesto blago ter določila jedilni list poročne gostije in izbrala rože za okrasitev plesne dvorane.

200 vrtnarjev kraljevskih vrtov in parkov je dobilo povelje, naj bo pripravljenih za poročni dan več tisoč orchidej, belih in rdečih nageljnov, begonij in drugih rož. V kraljevskih vrtovih buckinghamske palače vzemo iz cvetličnjakov najlepše rože, da bodo vokna okna palaca na dan poroke

podobna ogromnemu cvetličnjaku.

Celo jesen bo zasenčena z umetnim pláščem cvetoče pomlad. Miza bo okrašena v barvah rdeči, modri in beli. Rdeča in modra barva sta barvi kraljevske zastave in obleke angleških dvornih maršalov, modra in bela sta pa barvi grškega dvora.

Poročni šopek princese Marine je naročen iz kraljevega cvetličnjaka, mirtova vejica v njem pa bo odtrgana na poročni dan zjutraj z drevesa, ki je dajalo poročne vejice že od poroke kraljice Viktorije

vsem nevestam kraljevskega doma.

Svatba angleškega princa Jurija bo združena z enakimi obredi, kakor vse svatbe angleških kraljevskeh sinov, ki so bili od Eduarda I. v vseh stoletjih v westminsterski opatiji poročeni in kronani.

Kako je misli?

Profesor: »Koren, če boste tudi pri maturi doslovno ponavljali za meno samo to, kar predavam, se bo gospod nadzornik zgrozil nad vašim slabim znanjem.«

Matuschka

opisuje atentate

V sredo je skušal predsednik sodišča v obravnavi proti Silvestru Matuschki dokazati, da je otoženec svoje atentate skrbno pripravil in da mu je bilo ležeče na tem, da bi bil njegov učinek čim pogubnejši. S tem je hotel predsednik zavrniti obtoženje vredenje trdov, da mu ni bilo toliko do obsega katastrofe, kolikor do slave. Nato je predsednik podrobno opisal priprave na atentat v Jüterbogu v Nemčiji. O skrivnostnem duhu Leu se v sredo skoraj sploh ni govorilo. Otoženec je

samo pravil, da je na avstrijskem železniškem križišču v Welsu duh Leo opazoval njegovo početje, da bi se prepričal, ali izpoljuje njegova povejila in ali se res odpeljal v Nemčijo.

Potem je Matuschka z izredno jasnim spominom opisoval svoje takratno bivanje v Berlinu. Spominjal se je tudi razgovorov s trgovci. Pojasnil je zakaj je pustil na kraju atentata izvod narodnosocialističnega »Angriffa« in napisal nanj »Atentat — zmaga — revolucija«. Povedal je tudi, zakaj je naslov članka »Pobijate sovražnike!« izpremenil v »Pobijajte žide!«. Otoženec zatrjuje, da bi se morale naslednji dan vršiti v Berlinu narodnosocialistične demonstracije in da je hotel narodne socijaliste nahuskati proti židom, ki da so nevarni brezbožni. Predsednik ga je prekinil, češ, da ni pomagal narodni kompromitiral, ker je javnost misila, da je bil atentator iz njihovih vrst. »To mi pa še ni prišlo na misel!« je vzkliknil preseč